

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Sobieraj (spr.)
Sędziowie:	SA Ryszard Iwankiewicz SA Artur Kowalewski
Protokolant:	St. sekr. sąd. Emilia Misztal

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2021 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa R. D.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 5 marca 2020 r. sygn. akt VIII GC 84/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki R. D. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Artur Kowalewski Tomasz Sobieraj Ryszard Iwankiewicz

Sygnatura akt I AGa 49/20

UZASADNIENIE

Powódka R. D. w pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w Szczecinie domagała się zasądzenia od pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na swoją rzecz kwoty 107645,04 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot. Według twierdzeń faktycznych pozwu, 3 lipca 2017 roku strony zawarły umowę o wykonanie i montaż stolarki okiennej PVC oraz ślusarki aluminiowej według wybranej oferty stanowiącej załącznik do umowy. Wartość zamówienia określono na kwotę 420083,72 złotych. Realizacja umowy została podzielona na 7 etapów, które były kończone protokołami odbioru robót i wystawianiem faktur. Pozwana zapłaciła należności za 1., 2.,

3. i 5. etap, a nie zapłaciła za 4., 6., i 7. Po zakończeniu inwestycji, pozwana wezwała powódkę do usunięcia wad stolarki okiennej przez wykonanie, dostawę i montaż okien trzyszybowych w miejsce zamontowanych okien dwuszybowych, zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy. Powódka twierdziła, że umowa została zawarta na podstawie oferty przewidującej montaż okien w pakiecie dwuszybowym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. domagała się oddalenia powództwa utrzymując, że strony łączyła umowa o dostawę i montaż okien w pakiecie trzyszybowym. Pozwana wzywała powódkę do usunięcia wady fizycznej stolarki okiennej i wyznaczyła dodatkowy termin, pod rygorem złożenia oświadczenia w przedmiocie obniżenia ceny. 5 stycznia 2019 roku, w ramach uprawnień z tytułu rękojmi, pozwana spółka złożyła oświadczenie o obniżeniu ceny o kwotę 121605,43 złotych, to jest o 30 % wartości ceny sprzedaży. Pozwana utrzymywała, że okna dostarczono niezgodnie z umową, z przedstawioną przez powódką ofertą, opisem montowanego systemu okien trzyszybowych zawartym na stronie internetowej. Montaż okien trzyszybowych przewidziano w projekcie budowlanym zatwierdzonym decyzją Starosty (...). Pozwana twierdziła także, że w jednym z zamontowanych okien ujawniła się wada fizyczna w postaci pęknięcia szyby, pozwana była zmuszona do jej usunięcia na własny koszt. Według strony pozwanej, na skutek złożonego oświadczenia o obniżeniu ceny uległa ona zmianie i wynosi 298478,29 złotych, która została w całości zapłacona.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 5 marca 2020 roku:

- w punkcie pierwszym zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 107645,04 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot: 38279,02 złotych od 15 listopada 2018 roku, 17341,02 złotych od 31 stycznia 2018 roku, 47024,50 złotych od 31 stycznia 2018 roku, 5000,50 złotych od 21 kwietnia 2018 roku,

- w punkcie drugim zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 10800 złotych tytułem kosztów procesu;

- w punkcie trzecim nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 193,90 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie powyższe rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

3 lipca 2017 roku strony zawarły umowę o wykonanie i montaż stolarki okiennej PVC oraz o wykonanie i montaż ślusarki aluminiowej w budynkach mieszkaniowych realizowanych przez pozwaną spółkę jako dewelopera (inwestora). Ustalono wysokość wynagrodzenia strony powodowej jako jednego z podwykonawców na kwotę 375.325,41 złotych. W § 3 umowy wskazano, że wykonanie, dostawa i montaż stolarki PVC i ślusarki aluminiowej ma nastąpić zgodnie z ofertą (...) z 3 lipca 2017 roku. W § 4 ustalono, że termin płatności przypada na 21 dni od daty dostawy i montażu stolarki, fakturowanie następuje etapami, co najmniej jeden raz w miesiącu. W § 5 przyjęto, że wykonawca zobowiązany jest wykonać i przekazać zamawiającemu przedmiot umowy, między innymi, zgodnie z dokumentacją. Zawarcie umowy poprzedzone było negocjacjami prowadzonymi w imieniu strony pozwanej przez K. N. (1). Osobie tej nie udzielono pełnomocnictwa do dokonywania czynności prawnych w imieniu pozwanej spółki, pomoc miała charakter jedynie faktyczny. 10 czerwca 2017 roku K. N. (1) wysłał mailem do R. M., pracownika powódki zajmującego się sporządzaniem ofert i kontaktem z kontrahentami, część projektu budowlanego, z którego wynikało zastosowanie okien trzyszybowych ze współczynnikiem przenikania ciepła $U_{w} \leq 1,1 \text{ W/m}^{(2)}\text{k}$. Dla K. N. (1) najważniejsze było, aby okna charakteryzowały się wymaganym w projekcie budowlanym współczynnikiem przenikania ciepła, co zakomunikował podczas rozmowy telefonicznej R. M.. Ten oświadczył, że wymóg współczynnika przenikalności ciepła spełniają również okna dwuszybowe, co zyskało akceptację K. N. (1). Następnie, podczas spotkania, R. M. przedstawił K. N. (1) ofertę okien z pakietem dwuszybowym o współczynniku przenikania ciepła U_{w} dla całego okna na poziomie 1,1. i wyjaśnił jej szczegóły. K. N. (1) zaakceptował ofertę. W wyniku uzgodnień 3 lipca 2017 roku R. M. wysłał K. N. (1) wiadomość email wraz z załącznikami: umową, ofertą (...), rysunkami zawierającymi rzuty okien. Przy każdym rzucie okna znalazł się zapis (...) szara/4. K. N. (1) przesłał dalej wiadomość J. D., prezesowi zarządu pozwanej spółki, nie oglądając rysunków. Zapis (...) nie był dla niego zrozumiały. J. D. podpisała przesłaną

jej umowę oraz każdy z rysunków - przekrojów okien, obrazujących zastosowanie pakietu dwuszybowego. Skany odesłano mailem stronie powodowej. Pozwana rozszerzyła zamówienie o dwa dodatkowe elementy: balkon oraz rolety, wynagrodzenie za wykonanie umowy ustalono ostatecznie na kwotę 420.083,72 złotych. W treści oferty (...) zwizualizowano przekrój okna z trzema szybami, po czym w opisie stolarki zawarto sformułowanie „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_{g=1,0} \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_{g=1,0} \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$ ”. Wskazano również, że współczynnik przenikania ciepła okien $U_{w} \leq 1,1 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$. Oznaczenie (...) jest powszechnie stosowane w budownictwie i oznacza okno dwuszybowe, pierwsza szyba o grubości 4 mm, następnie, tak zwana ciepła ramka, o szerokości 16 mm, następnie szyba o grubości 4 mm. Oznaczenie 33.1 oznacza tak zwaną bezpieczną szybę klejoną, 2 szyby o grubości 3 mm oraz folia między nimi o grubości 1 mm. Nie stosuje się innych oznaczeń ilości szyb w oknach.

Okna były cyklicznie dostarczane i montowane na inwestycji prowadzonej przez stronę pozwaną. Po zakończeniu części robót wystawiono protokół odbioru oraz fakturę stwierdzającą wynagrodzenie na zrealizowaną część zamówienia. Protokoły odbioru oraz faktury wystawiano występujących w datach: 10 sierpnia 2017 roku - protokół podpisany przez J. D., 11 sierpnia 2017 roku wystawiono fakturę na kwotę 124.583,30 złotych, zapłaconą przez pozwaną; 8 września 2017 roku, protokół podpisany przez J. D., 14 września 2017 roku wystawiono fakturę na kwotę 55.357,73 złotych, zapłaconą przez pozwaną; 15 września 2017 roku protokół podpisany przez J. D., wystawiono dwie faktury łącznie na kwotę 117.175,09 złotych, zapłacone przez pozwaną; 6 października 2017 roku protokół niepodpisany przez J. D., fakturę (...) wystawiono rok później 24 października 2018 roku na kwotę 38.279,02 złotych, nie została zapłacona przez pozwaną; 10 listopada 2017 roku protokół niepodpisany przez J. D., 13 listopada 2017 roku wystawiono fakturę na kwotę 15.322,55 złotych, zapłaconą przez pozwaną; 9 stycznia 2018 roku protokół niepodpisany przez J. D., 9 stycznia 2018 roku wystawiono dwie faktury (...) na kwotę 17.341,02 złotych oraz (...) na kwotę 47.024,50 złotych, niezapłacone przez pozwaną; 30 marca 2018 roku protokół niepodpisany przez pozwaną, tego dnia wystawiono fakturę (...) na kwotę 5.000,50 złotych niezapłaconą przez pozwaną. J. D. była obecna na budowie i dokonywała odbioru części zgłoszonych jej robót w postaci zamontowanych okien i nie zgłaszała zastrzeżeń.

Na przełomie stycznia i lutego 2018 roku J. D. dowiedziała się, że nie zamontowano okien trzyszybowych, a okna dwuszybowe. Poinformowała o tym udziałowca spółki i otrzymała polecenie, aby nie podpisywać protokołów odbioru i nie płacić za faktury. W piśmie z 8 lutego 2018 roku pozwana wezwała powódkę do usunięcia wad stolarki okiennej PCV w łącznej ilości 160 sztuk zamontowanej w budynku nr (...) i budynku nr (...) na inwestycji „(...)” w W. przez wykonanie, dostawę i montaż okien trzyszybowych, zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy w miejsce zamontowanych okien dwuszybowych pod rygorem złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny albo odstąpienia od umowy. Z treści pisma wynika, że strony umówiły się na dostawę i montaż okien trzyszybowych, dostarczono okna dwuszybowe, nieodpowiadające wymaganiom przewidzianym w ofercie stanowiącej integralną część umowy, a więc obciążone wadą fizyczną. Stwierdzono, że w razie nieusunięcia wad okien spółka złoży oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy. Pismem z 12 lutego 2018 roku R. M. odpowiedział na powyższe pismo pozwanej informując, że K. N. (1) podczas negocjacji zdecydował, że stolarka ma mieć zastosowany pakiet jednokomorowy o współczynniku $U_{g=1,0} \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$. Stolarka odpowiada wymaganiom przewidzianym w ofercie, szczególności informacji o wyposażeniu okien w ustalony pakiet szyb (...). W piśmie z 7 czerwca 2018 roku pozwana wezwała powódkę do usunięcia wad stolarki okiennej PCV w łącznej ilości 160 sztuk, zamontowanych w budynku nr (...) i budynku nr (...) na inwestycji „(...)” w W. przez wykonanie, dostawę i montaż okien trzyszybowych zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy w miejsce zamontowanych okien dwuszybowych oraz do wymiany wady fizycznej stolarki okiennej przez wymianę pękniętej szyby w lokalu numer (...), pod rygorem złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny o 50%. Z treści pisma wynika, że umowa obejmowała dostawę i montaż okien trzyszybowych, a nie dwuszybowych. Dostarczone okna dwuszybowe nie odpowiadają ofercie stanowiącej integralną częścią umowy, a więc obciążone są wadą fizyczną. Stwierdzono, że w razie nieusunięcia wad okien spółka skorzysta z uprawnienia wynikającego z art. 560 § 1 k.c. i złoży oświadczenie o obniżeniu ceny o 50 %. W piśmie z 14 czerwca 2018 roku powódka poinformowała, że oferta uwzględniała wycenę stolarki okiennej w standardzie uzgodnionym z K. N. (1), osobą prowadzącą negocjacje w imieniu pozwanej spółki, dla którego najważniejszym warunkiem było spełnienie współczynnika przenikania ciepła okna zgodnym z projektem, $\leq 1,1 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$. Według twierdzeń powódki,

ustalono że stolarka zostanie wykonana w systemie R. S. z pakietem dwuszybowym Ug=1,0 i ciepłą ramką. K. N. (1) został poinformowany o możliwości wykonania okien z pakietem trzyszybowym, jednak decyzja zapadła o wycenie okien z pakietem dwuszybowym. Oferta została dokładnie omówiona, wysłana mailem 3 lipca 2017 roku wraz z rysunkami konstrukcyjnymi i dokładnym opisem wyposażenia stolarki, a wszystkie dokumenty zostały parafowane i zaakceptowane przez pozwaną. Stwierdzono, że zgodnie z zapisami karty gwarancyjnej pęknięta szyba nie podlega naprawie. W piśmie z 5 stycznia 2019 roku pozwana złożyła oświadczenie o obniżeniu ceny o kwotę 121605,43 złotych.

Sąd Okręgowy wskazał, że zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma ustalenie treści stosunku prawnego łączącego strony, to jest ustalenie, czy umowa z 3 lipca 2017 roku dotyczy dostawy i montażu okien z pakietem dwuszybowym, czy trzyszybowym oraz kwestia zachowania przez pozwaną terminu, o jakim mowa w art. 563 § 1 k.c. znajdującego zastosowanie także w przypadku umowy o dzieło na podstawie art. 638 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, że zawarta przez strony umowa nie jest klasyfikowana kodeksem cywilnym, ma charakter umowy nienazwanej, mieszanej, zawartej w ramach swobody umów określonej art. 353¹ k.c., przy czym dominującym elementem w umowie stron było uzyskanie efektu w postaci zamontowanych okien, co jest charakterystyczne dla umowy o dzieło. Zgodnie z art. 638 § 1 k.c. do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży, aktualność zachowuje zatem definicja wady fizycznej rzeczy w art. 556¹ k.c., uprawnienie kupującego polegające na złożeniu oświadczenia o obniżeniu ceny z art. 560 k.c. oraz w obrocie profesjonalnym obowiązek kupującego zbadania rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i niezwłoczne zawiadomienie o wadzie - art. 563 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, że powyższa uwaga o kwalifikacji umowy jako nienazwanej (wyłączająca przyjęcie za ustawowy typ umowy o sprzedaż i montaż rzeczy, art. 561¹ k.c.) ma charakter jedynie porządkowy, ponieważ bez względu na przypisanie zawartej umowie reżimu prawnego umowy o dzieło i umowy sprzedaży bądź też umowy o dzieło i umowy dostawy w każdej sytuacji znajdują zastosowanie przepisy umowy sprzedaży definiujące wadę, uprawnienie do obniżenia ceny oraz termin zbadania rzeczy lub dzieła (vide art. 612 k.c.).

Sąd Okręgowy wskazał, że warunkiem sine qua non wady fizycznej jest niezgodność sprzedanej rzeczy z umową (art. 556⁽¹⁾ k.c.), a ustalenie to możliwe jest po przeprowadzeniu procesu interpretacji umowy z 3 lipca 2017 roku, przy uwzględnieniu okoliczności towarzyszących jej zawarciu. Sąd Okręgowy uznał, że dla ustalenia treści stosunku prawnego łączącego strony w fazie obiektywnej zasadniczego znaczenia nabiera interpretacja oferty stanowiącej załącznik do umowy i wysłane J. D. mailem, podpisanie przez nią, rysunki konstrukcyjne obrazujące okna dwuszybowe. O interpretacji oferty współtworzącej treść umowy w pierwszej kolejności decyduje jej treść, na którą - w zakresie elementów istotnych dla rozstrzygnięcia - składa się wizualizacja trzyszybowego okna, opis stolarki wskazujący na zastosowanie dwóch szyb oraz przekroje okien również wskazujące na zastosowanie dwóch szyb. Strony nie rozumiały w ten sam sposób oferty, zatem decydujące znaczenie należy przyznać przypisaniu normatywnemu, więc temu znaczeniu oświadczenia woli powódki, które powinien nadać działający z należytą starannością odbiorca. Istotne staje się ustalenie modelu należytej staranności działania prezesa zarządu przedsiębiorstwa deweloperskiego, faktycznego zarządzającego, zachowującego kompetencje faktyczne, a nie tylko prawne, do decydowania o treści umów. Zdaniem Sądu Okręgowego - oferta przedstawia rysunek w przekroju okna trzyszybowego, jednak opis stolarki zawiera jednoznaczne sformułowania wskazujące na zastosowanie dwóch szyb - (...) c.roku/4. Zapis ten oznacza szybę o grubości 4 mm, zastosowanie ciepłej ramki o szerokości 16 mm oraz kolejną szybę o grubości 4 mm. Dla ustalenia znaczenie tego zapisu nie są wymagane wiadomości specjalne, jest to zapis powszechnie znany osobom, które uczestniczą w procesie budowlanym i jest to wiedza powszechnie dostępna dla każdego także w Internecie. Sąd Okręgowy wskazał, że od faktycznego zarządzającego przedsiębiorstwem deweloperskim, zawierającego umowę o dostawę i montaż okien, należy oczekiwać znajomości tych oznaczeń. J. D. jest prezesem zarządu spółki realizującej inwestycję w postaci budowy budynków mieszkalnych, uprawnioną do jednoosobowej reprezentacji, także zawierania umów prowadzących do założonego rezultatu. W parze z możliwością podejmowania decyzji pozostaje uzasadnione oczekiwanie dysponowania wiedzą na poziomie pozwalającym prawidłowe ich podejmowanie. Przy czym nie chodzi tutaj o wiedzę specjalistyczną, lecz wiedzę pozwalającą odróżnić, czy zapis (...) i umowa dotyczy okien dwuszybowych, czy trzyszybowych. Należy przyjąć, że działający z należytą starannością członek zarządu przedsiębiorstwa deweloperskiego powinien rozróżnić oznaczenie okien dwuszybowych od okien trzyszybowych.

Rozbieżność między rysunkiem okna trzyszybowego w folderze, a opisem pozwana powinna być usunięta przez dołączone do oferty rysunki konstrukcyjne okien - przekroje, na których wyraźnie widoczne są dwie kreski, a nie trzy kreski, co dla każdego oznacza dwie szyby w przekroju, a nie trzy. Działający z należytą starannością odbiorca oświadczenia woli strony powodowej jest w stanie odkodować, czy ma do czynienia z oknami dwuszybowymi, czy trzyszybowymi na podstawie ilości linii na przekroju okien. Jeszcze raz należy podkreślić, że nie chodzi o wiedzę szczególnego rodzaju, powszechnie niedostępną, która może być stwierdzona wiadomościami specjalnymi, w tym dowodem z opinii biegłego, tylko o zwykłą staranność popartą wiedzą powszechnie znaną albo łatwo dostępną. Tekst dokumentu, opis stolarki i przekroje okien, rozumiane przy uwzględnieniu powszechnie przyjętych reguł językowych o zasięgu środowiskowym osób zajmujących się realizacją inwestycji budowlanych jednoznacznie wskazuje na okna dwuszybowe. Ustalenie znaczenia oświadczenia woli w fazie obiektywnej wyłącza posługiwanie się dalszymi dyrektywami wykładni, ochroną zaufania odbiorcy i rozstrzygnięciem wątpliwości na niekorzyść formułującego oświadczenia woli. Sąd Okręgowy wskazał, że z opisu stolarki wynika współczynnik przenikania ciepła okien $U_{w} \leq 1,1 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$; okna trzyszybowe charakteryzują się zdecydowanie mniejszym współczynnikiem. Wskazuje to jednoznacznie na okna dwuszybowe. Dla zarządzającego przedsiębiorstwem, działającego z należytą starannością, musiało to prowadzić do wniosku, że zdjęcie w folderze ma charakter jedynie poglądowy. Sąd Okręgowy wskazał, że dla interpretacji umowy znaczenie mają także okoliczności towarzyszące jej zawarciu. K. N. (1) prowadząc negocjacje z R. M., pracownikiem powódki zajmującym się obsługą klientów, nie działał jako pełnomocnik strony pozwanej. Czynności tej osoby można zakwalifikować jedynie jako pomoc faktyczną przy zawieraniu umowy. Wobec jednoznacznego opisu stolarki i przekrojów okien w ofercie ustalenia K. N. (1) z R. M. nie mogą mieć znaczenia dla interpretacji oferty. Z zeznań K. N. (1) wynika jednak, że najistotniejszą kwestią było dla niego zachowanie współczynnika przenikania ciepła, a nie ilość szyb w oknach. Nie są wiarygodne zeznania K. N. (1), z których wynika, że o zastosowaniu pakietu dwuszybowego dowiedział dopiero po odbiorze budynku. J. D. uświadomiła sobie, że zamontowano okna dwuszybowe na przełomie stycznia i lutego 2018 roku, jeszcze przed odbiorem budynku. Sąd Okręgowy wskazał, że z zeznań R. M. wynika, że kwestia zastosowania okien dwuszybowych została ustalona telefonicznie z K. N. (1), następnie ofertę tej treści przedstawił podczas spotkania. Posługując się doświadczeniem życiowym Sąd Okręgowy uznał za zupełnie niewiarygodne, aby R. M. bez uzgodnienia z kontrahentem zdecydował o zastosowaniu pakietu dwuszybowego i następnie nie wyjaśnił podczas spotkania tak istotnej kwestii. Zeznania K. N. (1) sprzeczne z zeznaniami R. M. są niewiarygodne. Ocena wiarygodności zeznań K. N. (1) w tej części ma znaczenie drugorzędne, ponieważ umowa jednoznacznie wskazuje na okna dwuszybowe, bez względu na uprzedni przebieg rozmów między wymienionymi osobami.

Sąd Okręgowy wskazał, że strona powodowa dostarczyła i zamontowała okna dwuszybowe, zgodnie z łączącą strony umową, co wyłącza istnienie wady (art. 556¹ k.c.), w rezultacie czyni bezskutecznym oświadczenie o obniżeniu ceny i skutkuje zasadnością powództwa o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie umowy, zgodnie z art. 354 § 1 k.c. w kwotach i terminach wynikających z wystawionych faktur,

Sąd Okręgowy dodatkowo podniósł, że pozwana spółka nie zbadala okien zgodnie z art. 563 k.c., więc w czasie i sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju. Powódka była jednym z podwykonawców w procesie budowlanym, w którym powszechnie przyjmuje się częściowe odbiory prac przez spisanie protokołów odbioru, w których wskazuje się ewentualne wady. J. D. podpisała protokoły odbioru robót z 10 sierpnia 2017 roku, 8 września 2017 roku, 15 września 2017 roku, zatem pozwana zbadala zamontowane okna i nie zawiadomiła powódki o istniejącej według niej wadzie. W zakresie okien, których dostawa i montaż została stwierdzana protokołami z 6 października 2017 roku, 10 listopada 2017 roku, 9 stycznia 2018 roku powódka zaniechała ich zbadania, nie uczestniczyła w odbiorze ponieważ nie podpisała protokołów odbioru. Utraciła zatem uprawnienia z tytułu rękojmi. Po zawiadomieniu powódki o domniemanej wadzie pismem z 8 lutego 2018 roku spisano protokół odbioru 30 marca 2018 roku, jednak dotyczył on ślusarki aluminiowej. Ewentualne uprawnienia z tytułu rękojmi nie mogą być aktualne nawet wobec tej partii okien. Sąd Okręgowy wskazał, że z zeznań Ł. C. wynika, że J. D. była obecna podczas montażu okien, jednak zaniechała sprawdzenia, czy okna dostarczono zgodnie z oczekiwaniami. Dodał, że z twierdzeń J. D. oraz jej zeznań, których wiarygodność potwierdza pismo pełnomocnika pozwanej spółki z 8 lutego 2018 roku wynika, że o dostarczeniu okien dwuszybowych dowiedziała się na przełomie stycznia i lutego 2018 roku. Norma art. 563 § 1 k.c. nie łączy jednak

początku uprawnienia do żądania obniżenia ceny z chwilą, kiedy kupujący dowiedział się o wadzie. Sformułowanie użyte w art. 563 § 1 k.c. o wyjściu na jaw wady dopiero później nie dotyczy oczywiście sytuacji, w której kupujący dowiaduje się o wadzie. Utrata uprawnień następuje przede wszystkim, kiedy kupujący nie zbada rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju, a pozwana spółka zaniechała zbadania okien, których dostawa została stwierdzona ostatecznie wymienionymi protokołami odbioru. Pozwana podpisała trzy pierwsze protokoły, co oznacza, że zbadała okna, lecz nie zawiadomiła powódki o ewentualnej wadzie, co także oznacza utratę uprawnień z tytułu rękojmi.

Sąd Okręgowy wskazał, że kwestia projektu budowlanego, z którego wynika zastosowanie okien trzyszybowych oraz decyzji Starosty (...) o zatwierdzeniu projektu budowlanego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Treść projektu budowlanego może być jedną z okoliczności towarzyszących procesowi interpretacji umowy, jednak pozostaje bez znaczenia wobec ustalenia, że językowe reguły znaczeniowe i przypisanie normatywne prowadzą do jednoznacznego wniosku o zawarciu umowy, której przedmiotem były okna dwuszybowe. Istnienie projektu przewidującego okna trzyszybowe nie może prowadzić do podważania jednoznacznej interpretacji umowy.

Sąd Okręgowy wskazał, że podobnie dla interpretacji umowy, jako okoliczności towarzyszącej, nie może mieć znaczenia wygląd strony internetowej powódki albo informacje o istnieniu pakietu trzyszybowego w systemie R. (...) Po pierwsze interpretacja umowy w kontekście językowym oraz przypisania normatywnego prowadzi do jednoznacznego wniosku o zamówieniu okien dwuszybowych. Po drugie, wygląd strony internetowej może być tylko wstępem do negocjacji konkretnych warunków umowy.

Sąd Okręgowy uznał, że przy uwzględnieniu twierdzeń zgłoszonych przez stronę pozwaną do chwili złożenia pisma procesowego z 19 grudnia 2019 roku przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego jest zbędne. Dla ustalenia treści stosunku prawnego łączącego strony nie są wymagane wiadomości specjalne, ponieważ treść ta została ustalona podczas omówionego procesu wykładni, przy niebudzącym wątpliwości ustaleniu, że dla działającego z należytą starannością członka zarządu przedsiębiorstwa deweloperskiego powinny być znane powszechnie stosowane oznaczenia okien wskazujące na zastosowanie pakietu dwu lub trzyszybowego. W takiej sytuacji ustalenie, w jakiej proporcji pozostaje wartość dostarczonych okien do wartości okien wolnych od wad, zgodnie z art. 560 § 3 k.c. jest zbędne. Skutkowało to oddaleniem wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw do czasu zakończenia postępowania w danej instancji zastosowanie znajdują przepisy w dotychczasowym brzmieniu, sprzed 7 listopada 2019 roku, zatem między innymi art. 207 k.p.c., a nie art. 205⁽³⁾ k.p.c. Sąd Okręgowy wskazał, że błędnie przyjął w toku procesu, że w sprawie nie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, traktując sprzeciw jako odpowiedź na pozew. Wydając zarządzenie na rozprawie 5 grudnia 2019 roku Przewodniczący błędnie odwołał się do obowiązującego, lecz nie znajdującego zastosowania w tej sprawie art. 205⁽³⁾ § 2 k.p.c., przepisu ustanawiającego prekluzję dla twierdzeń i dowodów. Część normatywna art. 205⁽³⁾ § 2 k.p.c. w zasadzie odzwierciedla treść normatywną art. 207 § 3 i § 6 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji. Przed nowelizacją kodeksu postępowania cywilnego w toku procesu sąd mógł wydać postanowienie zobowiązujące do złożenia pisma przygotowawczego, przy czym późniejsze zgłoszenie twierdzeń i dowodów było możliwe, kiedy strona uprawdopodobniła, że nie zgłosiła ich bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Obecnie obowiązująca regulacja art. 205⁽³⁾ § 2 k.p.c. przewiduje wydanie zarządzenia przez przewodniczącego zobowiązującego do złożenia pisma przygotowawczego i możliwość prekluzji niezgłoszonych w nim wniosków dowodowych i twierdzeń, chyba że ich zgłoszenie nie było możliwe albo potrzeba powołania wynikła później. Wydanie przez Przewodniczącego zarządzenia na rozprawie 5 grudnia 2019 roku zamiast wydania przez sąd postanowienia, zgodnie z art. 207 § 3 k.p.c. w brzmieniu przed nowelizacją nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Przyjęcie przez sąd błędnej formy orzeczenia albo zarządzenia nie ma znaczenia dla przebiegu postępowania, jednak strona ma prawo dostosować środek zaskarżenia i termin do błędnej formy orzeczenia albo zarządzenia. Istotne dla zabezpieczenia praw procesowych pozwanej jest przyjęcie dla oceny dopuszczalności twierdzeń i dowodów zgłoszonych przez stronę pozwaną już po złożeniu pisma procesowego z 19

grudnia 2019 roku (karta 223) normy art. 207 § 6 k.p.c. zamiast obecnie obowiązującej 205⁽³⁾ § 2 k.p.c. Bez względu na błędną formę zarządzenia, a nie postanowienia, strona pozwana była zobowiązana do zgłoszenia w piśmie z 11 grudnia 2019 roku wszystkich wniosków dowodowych oraz zgłoszenia wszystkich twierdzeń o faktach. Twierdzenia zgłoszone na rozprawach 6 lutego 2020 roku i 27 lutego 2020, że okna mogą nie spełniać współczynnika przenikania ciepła $U_{w} \leq 1,1$, powinno być ocenione na podstawie art. 207 § 6 k.p.c., ponieważ nie zostało zawarte w piśmie przygotowawczym pozwanej z 19 grudnia 2019 roku. Sąd Okręgowy wskazał, że umową stron objęto dostawę i montaż okien o współczynniku przenikalności ciepła $U_{w} \leq 1,1$, zatem twierdzenie zgłoszone na rozprawie 19 grudnia 2019 roku wskazuje na nienależyte wykonanie zobowiązania przez stronę powodową. Okolicznością wskazującą na brak winy w niezgłoszeniu tego twierdzenia w piśmie z 19 grudnia 2019 roku nie jest otrzymanie przez pozwaną spółkę oferty od innego dostawcy okien (karta 262), z której to ma wynikać, że współczynnik przenikania ciepła dla okien wykonanych w technologii R. (...) przy oznaczeniu 4-18- 4 jest równy 1,17 więc większy od 1,1, na który to umówiły się strony. Po pierwsze nie jest to w ogóle wiarygodna informacja o tym, że okna wykonane przez powódkę charakteryzują się większym niż 1,1 współczynnikiem przenikania ciepła. Ze złożonego na rozprawie 27 lutego 2020 roku wydruku wynika, że przedstawiona pozwanej oferta dotyczy okien z ramką 18 mm a nie 16 mm, co miało miejsce w przypadku łączącej strony umowy. Informacja tej treści nie może być asumptem do powzięcia wątpliwości co do należytego wykonania umowy przez powódkę. Nic nie stało na przeszkodzie, aby twierdzenie tej treści zostało zgłoszone w sprzeciwie od nakazu zapłaty albo w piśmie procesowym z 19 grudnia 2019 roku. Zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. pozwana nie uprawdopodobniła, że twierdzenie to zgłosiła bez swojej winy. Niezależnie od powyższego uwzględnienie tego twierdzenia spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy, dlatego że nie jest weryfikowane materiałem dowodowym dotychczas zgromadzonym i wymagałoby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Przebieg postępowania do chwili zgłoszenia tego twierdzenia nie wskazywał na konieczność przeprowadzenia dowodu tego rodzaju. Nie występują również żadne wyjątkowe okoliczności wskazujące na ustalenie w tym procesie, czy dostarczone okna charakteryzują się wymaganym współczynnikiem przenikalności cieplnej. Niemożność skorzystania z uprawnień z tytułu rękojmi nie wyłącza przecież roszczeń odszkodowawczych, które w tym przypadku mogą być oparte na twierdzeniu o nienależytym wykonaniu zobowiązania i o szkodzie wynikającej z braku ekwiwalentności świadczeń. Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy wskazał, że twierdzenie strony pozwanej nie może wywołać skutku w postaci przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego dla ustalenia, czy okna charakteryzują się wymaganym współczynnikiem przenikalności cieplnej. Strona pozwana nie złożyła oświadczenia o obniżeniu ceny powołując się na tę okoliczność. Oświadczenie o obniżeniu ceny ma charakter prawokształtujący i zmienia treść stosunku prawnego w zakresie ceny w odniesieniu do wskazanej w nim wady. Pozwana domagała się obniżenia ceny z tej przyczyny, że dostarczono okna dwuszybowe, a nie trzyszybowe, a nie z tej przyczyny, że dostarczono okna o większej przenikalności cieplnej, niż wymagana. Nie istnieje skutek materialnoprawny tak określonej ewentualnej wady okna, zatem przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na tę okoliczność dotyczyłoby okoliczności zbędnej dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana z zapłaconą kwotą za naprawę pękniętej szyby również łączy skutek obniżenia wynagrodzenia za wykonanie umowy, nie zgłoszono zarzutu potrącenia ani nie odwołano się do potrącenia. Pozwana nie przeprowadziła dowodu dla ustalenia, że pęknięta szyba jest wynikiem wady okna albo montażu. Ograniczono się jedynie do twierdzenia o pęknięciu szyby. Ponadto nie złożono oświadczenia o obniżeniu ceny z tej przyczyny i nie udowodniono stosunku, o jakim mowa w art. 560 § 3 k.p.c.

Sąd Okręgowy wskazał, że nie ma podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań złożonych przez świadków i J. D., podawane fakty są weryfikowane obiektywnie - przedstawionymi dokumentami. Zeznanie K. N. (1) są częściowo niewiarygodne, co nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w zakresie kosztów procesu wskazał, że pozwana przegrała sprawę w całości, a zatem zobowiązana jest do zwrotu powódce celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c.). Koszty powoda to wynagrodzenie adwokata kwocie 5400 złotych, ustalone na podstawie § 7 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów, opłata od pozwu - 5383 złotych oraz opłata od pełnomocnictwa - 17 złotych. Przewodniczący na podstawie art. 93 ustęp 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

przyznał świadkowi D. Ś. zwrot kosztów podróży do sądu w kwocie 193,90 złotych i do zwrotu tej kwoty Skarbowi Państwa zobowiązana jest strona przegrywająca sprawę na podstawie art. 83 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z wynikiem sprawy.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 marca 2020 roku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 65 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron złożonych w umowie z dnia 03.07.2017 roku nr (...), polegającej na przyjęciu, iż przedmiotem tej umowy była dostawa i montaż okien z pakietem dwuszybowym, pomimo iż z całokształtu okoliczności związanych z zawarciem tej umowy oraz z materiału dowodowego w postaci oferty nr (...) z dnia 03.07.2017 roku stanowiącej załącznik do umowy oraz informacji zawartej na stronie internetowej powódki ((...)) jak też rysunków konstrukcyjnych stolarki PCV stanowiących załącznik do umowy oraz projektu budowlanego wynika, iż przedmiotem łączącej strony umowy była dostawa i montaż okien z pakietem trzyszybowym o współczynniku przenikania ciepła $U_w < 1,1$;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 563 k.c. w związku z art. 638 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż pozwana była zobowiązana każdorazowo do zbadania okien podczas sporządzania tzw. częściowych protokołów odbiorów i w konsekwencji przyjęcie, iż pozwana utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi wskutek niezgłoszenia wad okien po ich zbadaniu przy podpisywaniu częściowych protokołów odbioru oraz zaniechania zbadania pozostałych okien w związku z brakiem podpisania kolejnych częściowych protokołów odbioru, w sytuacji gdy sporządzanie tzw. częściowych protokołów odbiorów robót stanowiło tylko i wyłącznie podstawę do wystawiania przez wykonawcę faktur zgodnie z przyjętymi w § 4 umowy warunkami płatności, natomiast odbiór dzieła, a co za tym idzie jego zbadanie miało nastąpić w całości po dostawie i montażu wszystkich okien objętych umową z dnia 03.07.2017 roku nr (...), co znajduje potwierdzenie w treści umowy, w której brak jest postanowień, które wskazywałyby na oddawanie dzieła częściami;

3) naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie (pominięcie) zawnioskowanego przez pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie budownictwa ogólnego - stolarki budowlanej, pomimo iż w sprawie występują mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych, a mianowicie zachodzi konieczność ustalenia:

a) co oznacza zawarte w ofercie nr (...) z dnia 03.07.2017 roku w opisie stolarki sformułowanie „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_g = 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_g = 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ ” oraz naniesiony zapis „(...) szara/4” na rysunkach stanowiących rzut okna, które stanowiły załącznik do łączącej strony umowy,

b) czy wyżej wymienione sformułowania i zapisy w kontekście wszystkich pozostałych okoliczności i dokumentów wskazujących na system trzyszybowy (w tym w szczególności: projektu budowlanego, informacji zawartej na stronie powódki, wizualizacjach trzyszybowego okna oraz rysunku w przekroju okna trzyszybowego zawartych w ofercie) uznać można za jednoznaczne wskazanie na wybór systemu dwuszybowego, a nie trzyszybowego na gruncie zwyczajów dotyczących przyjmowanego w procesie budowlanym sposobu sporządzania dokumentacji,

c) czy zamontowane okna dwuszybowe spełniają wymóg współczynnika przenikalności ciepła $U_w < 1,1$,

d) wartości dostarczonych łącznie 160 sztuk okien z PCV w lokalach mieszkaniowych (w tym 108 sztuk w budynku nr (...) sztuk okien w budynku nr (...) na osiedlu (...)) na podstawie umowy z zastosowaniem okien dwuszybowych zamiast zamówionych okien trzyszybowych, z uwzględnieniem art. 560 § 3 k.c., zgodnie z którym obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady.

4) naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 207 § 6 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące pominięciem jako spóźnionych zgłoszonych przez pozwaną na rozprawach w dniach 6 lutego 2020 roku i 27 lutego 2020 roku twierdzeń, że dostarczone i zamontowane przez powódkę okna mogą nie spełniać współczynnika przenikania ciepła $U_{w} < 1,1$, wobec uznania przez Sąd, iż jest to całkowicie nowy zarzut, zaś okolicznością wskazującą na brak winy w zgłoszeniu tych zarzutów do 19 grudnia 2019 roku nie jest otrzymanie przez pozwaną po tej dacie oferty od innego dostawcy okien, z której miało wynikać, że współczynnik przenikania ciepła dla okien wykonanych w technologii R. (...) przy oznaczeniu 4-18-4 jest równy 1,17 więc większy od 1,1, na który to umówiły się strony, podczas gdy w rzeczywistości zarzut ów stanowi rozwinięcie wcześniej zgłaszanego przez pozwaną zarzutu dotyczącego zastosowanego systemu dwuszybowego zamiast trzyszybowego, czego konsekwencją jest brak osiągnięcia przez dostarczone i zamontowane przez powódkę okna współczynnika przenikania ciepła $U_{w} < 1,1$;

5) naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 233 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego, w szczególności z dokumentów z postaci oferty nr (...) z dnia 03.07.2017 roku stanowiącej załącznik do umowy, rysunków konstrukcyjnych stolarki PCV stanowiących załącznik do umowy błędnych wniosków jako sprzecznych z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz zasadami sztuki budowlanej oraz pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym poprzez ustalenie, że naniesienie przez powódkę w ofercie dotyczącej systemu trzyszybowego adnotacji „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_{g}=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_{g}=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ ” oraz naniesienie przez powódkę zapisu „(...) szara/4” na rysunkach stanowiących rzut okna, które stanowiły załącznik do umowy wskazuje, iż przedmiotem łączącej strony umowy z dnia 03.07.2017 roku nr (...) była dostawa i montaż okien z pakietem dwuszybowym, podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem tej umowy była dostawa i montaż okien z pakietem trzyszybowym o współczynniku przenikania ciepła $U_{w} < 1,1$, co znajduje potwierdzenie we wszystkich pozostałych okolicznościach związanych z zawarciem umowy i pozostałych dokumentów, które wskazują iż przedmiotem umowy miała być dostawa i montaż okien w systemie trzyszybowym (w tym w szczególności: projektu budowlanego, informacji zawartej na stronie powódki (...) wizualizacjach trzyszybowego okna oraz rysunek w przekroju okna trzyszybowego zawartych w ofercie)

6) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w odmowie wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom świadka K. N. (1) w części dotyczącej przebiegu jego negocjacji z R. M. (przedstawicielem powódki) co do kwestii zastosowania okien dwuszybowych zamiast trzyszybowych, chociaż zeznania tego świadka są logiczne, wzajemnie się uzupełniają i nie stoją w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie (w tym w szczególności dokumentami wskazującymi na zastosowanie systemu trzyszybowego: projektu budowlanego, informacji zawartej na stronie powódki (...) wizualizacjach trzyszybowego okna oraz rysunku w przekroju okna trzyszybowego zawartych w ofercie), co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, że przedmiotem łączącej strony umowy z dnia 03.07.2017 roku nr (...) była dostawa i montaż okien z pakietem dwuszybowym, podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem tej umowy była dostawa i montaż okien z pakietem trzyszybowym o współczynniku przenikania ciepła $U_{w} < 1,1$.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów strona pozwana wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości,

ewentualnie o:

2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania;

a nadto o

3) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych,

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że sąd pierwszej instancji w granicach wniosków stron przeprowadził wszystkie dowody niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy, poddał je ocenie mieszczącej się w ramach wyznaczonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. i w oparciu o tak zgromadzony i oceniony materiał dowodowy poczynił w badanej sprawie trafne ustalenia faktyczne, które sąd odwoławczy w pełni aprobuje i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy dokonał także co do zasady prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego do obowiązujących norm prawa materialnego.

W badanej sprawie strona powodowa domagała się zapłaty pozostałej części wynagrodzenia przysługującego jej na podstawie umowy z dnia 3 lipca 2017 roku, której przedmiotem było wykonanie i montaż przez powódki stolarki okiennej i ślusarki aluminiowej w obiekcie budowlanym pozwanej. Strona pozwana zwalczając powyższe roszczenie powódki ograniczyła się do podniesienia zarzutu, że wynagrodzenie należne powódce podlegało obniżeniu z uwagi na skorzystanie przez pozwaną z uprawnienia przysługującego jej w ramach rękojmi za wady wykonanego dzieła. Według pozwanej – wady te polegały przede wszystkim na niezgodności dostarczonych okien z umową łączącą strony, albowiem powódka dostarczyła i zamontowała okna dwuszybowe, podczas gdy przedmiotem umowy z dnia 3 lipca 2017 roku były okna trzyszybowe, czemu zaprzeczyła z kolei strona powodowa. Sąd pierwszej instancji przy tak zakreślonej podstawie sporu zasadnie uznał, że podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia o przedmiocie sprawy miało ustalenie treści umowy łączącej strony, w szczególności postanowień dotyczących przedmiotu świadczenia strony powodowej. Sąd Okręgowy po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ustalił, że przedmiotem umowy strony było dostarczenie i zamontowanie przez powódki stolarki okiennej w pakiecie dwuszybowym, co też powódka – bezspornie – wykonała. Sąd odwoławczy w pełni podziela powyższe ustalenia sądu pierwszej instancji.

Za chybione uznać należy zarzuty naruszenia w tym zakresie art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w powyższym przepisie sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 roku, II CR 423/66, OSNPG 1967/5-6/21; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, Lex, nr 80266; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 roku, IV CKN 1256/00, Lex, nr 80267]. Jak ujmuje się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Przyjmuje się jednocześnie, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego [vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980/10/200; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2000 roku, III CKN 1049/99, Lex nr 51627; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, IV CKN 1097/00, Lex nr 52624; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 roku, V CKN 94/00, Lex nr 52589; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku, IV CKN 1383/00, Lex nr 52544; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 roku, IV CKN 859/00, Lex nr 53923; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 roku, IV CKN 1050/00,

Lex nr 55499; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Lex nr 56906; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273].

Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 19 czerwca 2008 roku [I ACa 180/08, LEX nr 468598], jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia wyżej wymienionego przepisu nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Zwalczanie swobodnej oceny dowodów nie może więc polegać li tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, lecz konieczne jest - przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi - wykazanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wyrok sprawy [analogicznie Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08].

W okolicznościach niniejszej sprawy, w tym w świetle zarzutów apelacji, nie sposób uznać, aby doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji normy prawnej zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenił bowiem dowody i na ich podstawie wyciągnął trafne wnioski.

Pozwana formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniła go w sposób dwojaki:

Po pierwsze, zarzuciła, że sąd pierwszej instancji wyprowadził z materiału dowodowego, w szczególności z dokumentów z postaci oferty nr (...) z dnia 03 lipca 2017 roku stanowiącej załącznik do umowy i rysunków konstrukcyjnych stolarki PCV stanowiących załącznik do umowy, błędne wnioski - sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz zasadami sztuki budowlanej oraz pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym - poprzez ustalenie, że naniesienie przez powódkę w ofercie dotyczącej systemu trzyszybowego adnotacji „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) Ug-1,0 W/m²K, 33.1/16c.r/4 Ug=1,0 W/m²K” oraz naniesienie przez powódkę zapisu „(...) szara/4” na rysunkach stanowiących rzut okna, które stanowiły załącznik do umowy wskazuje, iż przedmiotem łączącej strony umowy z dnia 03 lipca 2017 roku nr (...) była dostawa i montaż okien z pakietem dwuszybowym, podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem tej umowy była dostawa i montaż okien z pakietem trzyszybowym o współczynniku przenikania ciepła Uw<1,1. Zdaniem pozwanej – ta ostatnia okoliczność znajduje potwierdzenie we wszystkich pozostałych okolicznościach związanych z zawarciem umowy i pozostałych dokumentów, które wskazują, iż przedmiotem umowy miała być dostawa i montaż okien w systemie trzyszybowym (w tym w szczególności: projektu budowlanego, informacji zawartej na stronie powódki (...) wizualizacjach trzyszybowego okna oraz rysunku w przekroju okna trzyszybowego zawartych w ofercie).

Po drugie, strona pozwana zarzuciła, że sąd pierwszej instancji przekroczył granice swobodnej oceny dowodów poprzez odmowę wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom świadka K. N. (1) w części dotyczącej przebiegu jego negocjacji z R. M. (przedstawicielem powódki) co do kwestii zastosowania okien dwuszybowych zamiast trzyszybowych, chociaż zdaniem pozwanej zeznania tego świadka są logiczne, wzajemnie się uzupełniają i nie stoją w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, co w konsekwencji również doprowadziło do błędnego ustalenia, że przedmiotem łączącej strony umowy z dnia 03 lipca 2017 roku nr (...) była dostawa i montaż okien z pakietem dwuszybowym, podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem tej umowy była dostawa i montaż okien z pakietem trzyszybowym o współczynniku przenikania ciepła Uw<1,1.

Odnosząc się do powyższych zarzutów podkreślić trzeba, że zawarta przez strony umowa została sporządzona w formie pisemnej, a tym samym jej treść została utrwalona w postaci załączonego do pozwu dokumentu, którego autentyczność nie była kwestionowana przez pozwanego. W § 10 ust. 3 tejże umowy wskazano, że integralną część umowy stanowią między innym: oferta wykonawcy numer (...) z dnia 3 lipca 2017 roku i rysunki konstrukcyjne

stolarki PVC. W tejże ofercie został zawarty opis stolarki „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_g=1,0 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_g=1,0 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$ ”. Wskazano również, że współczynnik przenikania ciepła okien wynosi $U_w \leq 1,1 \text{ W/m}^{(2)}\text{K}$. Sąd pierwszej instancji zasadnie przyjął, że powyższy opis determinuje właściwości przedmiotu świadczenia powódki objętego umową stron, skoro zawierająca ten opis oferta powódki została zaakceptowana przez pozwaną poprzez uczynienie z niej integralnej części umowy stron. Z tego punktu widzenia zasadnicze znaczenie miało więc odkodowanie zastosowanego w tym dokumencie oznaczenia (...). Sąd pierwszej instancji ustalił, że zapis ten jest powszechnie stosowany w budownictwie i oznacza okno dwuszybowe, obejmujące pierwszą szybę o grubości 4 mm, następnie, tak zwaną ciepłą ramkę, o szerokości 16 mm, oraz kolejną szybę o grubości 4 mm. Sąd Okręgowy uznał, że dla ustalenia znaczenia tego oznaczenia nie są wymagane wiadomości specjalne, gdyż jest to zapis powszechnie znany osobom, które uczestniczą w procesie budowlanym, a zarazem jest to wiedza powszechnie dostępna dla każdego w internecie. Sąd odwoławczy co do zasady podziela to ustalenie, aczkolwiek stanowisko sądu pierwszej instancji wymaga uzupełnienia. Z art. 228 § 1 k.p.c. w obecnym brzmieniu wynikają trzy kategorie faktów nie wymagających dowodu: po pierwsze, fakty powszechnie znane; po drugie, fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna; po trzecie, fakty znane sądowi z urzędu; przy czym na istnienie tych dwóch ostatnich rodzajów faktów sąd powinien zwrócić uwagę stron.

Przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie definiują pojęcia faktu powszechnie znanego, o którym stanowi art. 228 § 1 k.p.c. Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie przyjmuje się, że chodzi o fakty, które są znane każdemu rozsądnemu i mającemu doświadczenie życiowe mieszkańcowi miejscowości, w której znajduje się siedziba sądu [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2000 roku, II UKN 540/99, OSNAPUS 2001, nr 21, poz. 652 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2002 roku, II CKN 894/99]. Zważywszy na daleko idące konsekwencje wynikające z zaliczenia określonego faktu do powszechnie znanych, wykładnia tego pojęcia powinna być ścisła. W szczególności nie można uznawać za fakty powszechnie znane faktów dotyczących zdarzeń o charakterze specjalistycznym, które - z natury rzeczy - znane są ograniczonemu kręgowi osób. Za fakt taki uznać należy informację o sposobie oznaczenia okien, przy czym bez znaczenia jest źródło wiedzy. Źródła wiadomości o faktach notoryjnych mogą być różne [vide orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1951 roku, C 436/50, OSN 1951, nr 3, poz. 80 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2000 roku, II UKN 540/99]. Tym niemniej samo zamieszczenie w Internecie informacji o fakcie nie nadaje mu cechy faktu powszechnie znanego; o uznaniu określonego faktu za fakt powszechnie znany nie przesądza źródło wiedzy o tym fakcie, lecz rodzaj faktu, który charakteryzuje się tym, że wiadomość o nim powinien powziąć z różnych źródeł każdy rozsądny i mający doświadczenie życiowe mieszkaniec miejscowości, w której znajduje się siedziba sądu. Dotyczy to więc ogólnie znanych wydarzeń historycznych, politycznych, zjawisk ekonomicznych, przyrodniczych itp. Należy mieć przy tym na względzie, że w internecie znajdują się informacje dotyczące niemal wszystkich dziedzin, jak również zdarzeń o zasięgu globalnym, krajowym i lokalnym. Konsekwentnie należałoby wszystkie te fakty uznać za notoryjne, choć niewątpliwie nimi nie są w rozumieniu art. 228 § 1 k.p.c. Z tego względu okoliczność, że sposób oznaczenia właściwości okien jest powszechnie znany osobom, które uczestniczą w procesie budowlanym, a zarazem powszechnie dostępny w internecie, nie czyni z niego faktu notoryjnego. Tym niemniej tego rodzaju okoliczność mieści się w pojęciu faktu, o którym informacja jest powszechnie dostępna w rozumieniu art. 228 § 2 k.p.c. Sąd odwoławczy dostrzegł, że sąd pierwszej instancji uznając oznaczenie (...) za tego rodzaju informację nie wymagającą dowodu, zwłaszcza dowodu z opinii biegłego, nie zakomunikował tego stronom, czym naruszył dyspozycję art. 228 § 2 in fine k.p.c. Tym niemniej sąd odwoławczy konwalidował to uchybienie Sądu Okręgowego. Po pierwsze, na podstawie informacji znajdujących się w internecie stwierdził, że zapis (...) jest w istocie powszechnie stosowany w budownictwie i oznacza okno dwuszybowe, obejmujące pierwszą szybę o grubości 4 mm, następnie tak zwaną ciepłą ramkę o szerokości 16 mm, oraz kolejną szybę o grubości 4 mm. Po drugie, w czasie rozprawy apelacyjnej sąd zwrócił na to uwagę stronom. Dodać należy, że z oświadczenia pełnomocnika pozwanego złożonego na rozprawie apelacyjnej wynika, że strona pozwana w toku procesu sama zweryfikowała w analogiczny sposób znaczenie powyższego zapisu, potwierdzając, że w świetle informacji dostępnych w internecie zapis (...) oznacza okno dwuszybowe, a nie trzyszybowe. Na tym etapie postępowania uznać więc należy powyższą okoliczność za przyznaną przez pozwaną, co czyniło zbędnym przeprowadzanie w tym zakresie postępowania dowodowego, zwłaszcza dowodu z opinii biegłego. Na marginesie dodać trzeba, że sąd pierwszej instancji ustalając, że opisany wyżej sposób oznaczenia

właściwości okien jest powszechnie znany osobom, które uczestniczą w procesie budowlanym, oparł się nie tylko na informacjach dostępnych w internecie, lecz także na zeznaniach świadków Ł. C., R. M., D. Ś., którzy zgodnie potwierdzili ten fakt. Szczególnie istotne w tej mierze są zeznania świadka D. Ś., który został zawnioskowany przez stronę pozwaną, zaś w czasie inwestycji pozwanej pełnił funkcję kierownika budowy. Tym samym nie miał on żadnego interesu w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść powódki, a zarazem dysponował wiedzą budowlaną pozwalającą mu na analizę dostarczonej przez powódkę dokumentacji technicznej. Z jego zeznań wynika zaś jednoznacznie, że zapis (...) jako oznaczenie okien złożonych z dwóch szyb powinno być zrozumiałe dla każdej osoby zajmującej pracami budowlanymi.

Analogiczne wnioski należy wyprowadzić w odniesieniu do załączonych do umowy i uznanych za jej integralną część rysunków konstrukcyjnych stolarki PVC, na których wyraźnie widoczne są dwie kreski, a nie trzy kreski, co dla każdego dysponującego elementarną wiedzą z zakresu budownictwa powinna oznaczać dwie szyby w przekroju, a nie trzy.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił w tym zakresie znaczenie znajdującej się w ofercie wizualizacji okna. Sąd Okręgowy zauważył wprawdzie, że oferta przedstawia rysunek w przekroju okna trzyszybowego, jednak opis stolarki zawiera jednoznaczne sformułowania wskazujące na zastosowanie dwóch szyb - (...) c.r./4. Co więcej, trafnie uznał, że ewentualna rozbieżność między rysunkiem okna trzyszybowego w folderze, a opisem pozwana powinna być usunięta przez dołączone do oferty rysunki konstrukcyjne okien - przekroje, na których wyraźnie widoczne są dwie kreski, a nie trzy kreski, co dla każdego oznacza dwie szyby w przekroju, a nie trzy. Zgodzić się należy ze stanowiskiem sądu pierwszej instancji, że na tej podstawie działający z należytą starannością odbiorca oświadczenia woli strony powodowej jest w stanie odkodować, czy ma do czynienia z oknami dwuszybowymi, czy trzyszybowymi na podstawie ilości linii na przekroju okien. Zarządzający przedsiębiorstwem musiało więc wiedzieć, że zdjęcie w folderze ma charakter jedynie poglądowy. Za takim wnioskiem przemawia dodatkowy fakt, że na tym zdjęciu stolarka okienna ma zupełnie inny kolor niż stanowiąca przedmiot zamówienia pozwanej, a tym samym pozwana musiała być świadoma, że ta wizualizacja nie oddaje cech zamawianego produktu.

Konkludując, Sąd Okręgowy na podstawie analizy treści dokumentów utrwalających treść zawartej przez strony umowy zasadnie przyjął, że nie może budzić wątpliwości, że przedmiotem świadczenia powódki miało być dostarczenie i zamontowanie w obiekcie pozwanej okien w pakiecie dwuszybowym, a nie – jak twierdziła pozwana – w pakiecie trzyszybowym.

Wbrew zarzutom skarżącej – powyższy wniosek nie pozostaje w sprzeczności z innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie.

Po pierwsze, pozwana w sposób chybiony powołuje się na projekt budowlany. Wprawdzie poza sporem pozostaje, że pozwana dostarczyła powódcie powyższą dokumentację budowlaną, jednak nie można zgodzić się z twierdzeniami pozwanej, że wynikał z niej bezwzględny obowiązek zastosowania okien trzyszybowych. W projekcie budowlanym wskazano, że okna mają spełniać współczynnik przenikania ciepła dla całego okna $U_{w} \leq 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$. Wprawdzie wskazano jednocześnie, że w tym celu należy stosować zestawy trzyszybowe, jednak traktować to należy jedynie jako zalecenie, gdyż decydujące znaczenie z punktu widzenia obowiązujących przepisów miało uzyskanie odpowiedniego współczynnika przenikania ciepła. Jest zresztą znamienne, że z przeprowadzonych dowodów wynika, że w trakcie negocjacji prowadzonych przez strony podstawowe znaczenie przypisywano właśnie konieczności zachowania współczynnika przenikania ciepła, zaś pozwana zdecydowała się na zastosowanie tańszych okien dwuszybowych zamiast trzyszybowych właśnie z uwagi na to, że okna w tym pakiecie spełniały nadal wymagane parametry przenikania ciepła. To pozwala przyjąć, że strony świadomie zawierając umowę świadomie odstąpiły od zalecanej przez projektanta koncepcji stosowania zestawów trzyszybowych na rzecz pakietu dwuszybowego.

Sąd Okręgowy zasadnie wskazał, że dla interpretacji umowy nie może mieć znaczenia wygląd strony internetowej powódki, a w szczególności zawarte na niej informacje o istnieniu pakietu trzyszybowego w systemie R. (...). Podzielając w tym zakresie argumentację sądu pierwszej instancji dodać należy, że specyfikacja powyższego systemu opisana na stronie internetowej powódki nie mogła mieć charakteru wiążącego dla stron umowy w sytuacji, gdy w

umowie dokonano autonomicznego wyboru cech produktu zamówionego przez pozwanego odbiegającego w istotny sposób od danych modelowych. Powoływanie się przez pozwaną na informacje zawarte na stronie internetowej jest więc o tyle bezprzedmiotowe, że opis stolarki okiennej zawarty w ofercie stanowiącej integralną część umowy różnił się w sposób istotny od danych pakietu trzyszybowego w systemie R. (...) umieszczonych na stronie internetowej powódki chociażby w zakresie współczynnika przenikania ciepła czy koloru stolarki. Tym samym pozwana nie mogła mieć wątpliwości, że zamawia stolarką okienną o innych cechach niż podana przykładowo na stronie powódki.

Sąd Okręgowy ustalając treść umowy łączącej strony zasadnie zwrócił uwagę także na okoliczności towarzyszące jej zawarciu wynikające z zeznań świadka R. M. oraz częściowo świadka K. N. (1). Z powyższych dowodów należy wyprowadzić wniosek, że pracownik powódki w ramach negocjacji prowadzonych z K. N. (1) jako przedstawicielem pozwanej informował go o właściwościach zamawianego produktu, w szczególności o tym, że okna będą wykonane w pakiecie dwuszybowym, co zostało zaaprobowane przez pozwaną. W tym miejscu wskazać trzeba, że w przeciwieństwie do sądu pierwszej instancji Sąd Apelacyjny uznał, że czynności K. N. (1) nie można zakwalifikować jedynie jako pomoc faktyczną przy zawieraniu umowy. Z przesłuchania pozwanej oraz zeznań świadka K. N. (1) wynika, że jakkolwiek nie był on umocowany do zawarcia umowy z powódką, to jednak pozwana zleciła mu prowadzenie negocjacji z powódką w przedmiocie ustalenia treści umowy, w czym mieściło się także przyjmowanie odpowiednich oświadczeń od strony powodowej. Z tego punktu widzenia okoliczność, że przedstawiciel powódki poinformował K. N. (1) o cechach oferowanego produktu, które następnie zawarł w przesłanej mu ofercie, było równoznaczne w skutkach z przekazaniem powyższych danych samej pozwanej. Powódka nie może ponosić bowiem negatywnych konsekwencji ewentualnych zaniedbań osób, którymi pozwana się posługiwała przy negocjowaniu postanowień umowy, dotyczących obiegu informacji przekazywanych pozwanej przez powódkę dotyczących istotnych elementów oferty stanowiącej podstawę zawartej pomiędzy stronami umowy.

Wbrew zarzutom skarżącej sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił w tej mierze dowody z zeznań zarówno świadka R. M., jak i K. N. (1). Wprawdzie oba te podmioty pozostają w tego rodzaju relacjach ze stronami procesu, że nie mogą być uznane za w pełni obiektywne źródła dowodowe, jednak szczegółowa analiza zeznań tych świadków w kontekście pozostałego materiału dowodowego pozwala na częściowo odmienną ocenę wiarygodności obu świadków. W przypadku zeznań świadka R. M. jego zeznania są spójne, logiczne i korespondujące z dowodami z dokumentów. W szczególności posługując się doświadczeniem życiowym Sąd Okręgowy zasadnie uznał za zupełnie niewiarygodne, aby R. M. bez uzgodnienia z kontrahentem zdecydował o zastosowaniu pakietu dwuszybowego i następnie nie wyjaśnił podczas spotkania tak istotnej kwestii – tym bardziej, że umowa jednoznacznie wskazuje na okna dwuszybowe i osoba dysponująca elementarną wiedzą z zakresu procesu budowlanego w chwili zapoznawania się z przedstawioną ofertą nie mogłaby tego faktu nie zauważyć. Z tego względu odmiennie zeznania K. N. (1) sprzeczne w tym zakresie z zeznaniami R. M. są niewiarygodne. Do tego wniosku prowadzi ponadto fakt, że wypowiedzi K. N. (1) w tym zakresie były mało stanowcze i w istocie wymijające. Sąd Okręgowy niezależnie od tego trafnie zwrócił uwagę, że nawet z zeznań K. N. (1) wynika jednak, że najistotniejszą kwestią było dla niego zachowanie współczynnika przenikania ciepła, a nie ilość szyb w oknach. Tym samym nawet z punktu widzenia jego motywacji wydaje się zrozumiałe, dlaczego K. N. (1) akceptował zastosowanie okien dwuszybowych zamiast trzyszybowych, skoro gwarantowały one zachowanie wymaganych parametrów ciepła przy jednocześnie niższej cenie niż okna trzyszybowe.

Reasumując, wskazać należy, że poczynione przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne co do treści zawartej przez strony umowy znajdują pełne oparcie w prawidłowo ocenionym materiale dowodowym. W szczególności - wbrew zarzutom skarżącej - Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej wykładni zawartych w tej umowie postanowień określających przedmiot świadczenia powódki.

Jak wiadomo sens czynności prawnej i zamiar stron powinny być ustalone i tłumaczone według zasad określonych w art. 65 § 1 i 2 k.c. [vide uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1992 roku, III CZP 83/92, OSNCP 1993, Nr 3, poz. 24]. Trzeba zauważyć, że przepis ten określa sposób wykładni oświadczeń woli w czynnościach prawnych odmiennie, niż to ma miejsce przy interpretacji tekstu prawnego [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1999 roku, II CKN 379/98, OSP 2000, Nr 6, poz. 91]. W przeciwieństwie do norm prawnych, czynności prawne - a w szczególności umowy - regulują stosunki prawne tylko między ich stronami. W

rezultacie, ustanowione w nich pomiędzy jej podmiotami powinności, nie mają abstrakcyjnego charakteru, jak normy prawne, lecz indywidualny charakter, służąc realizacji interesów stron stosownie do ich woli.

Dyrektywy interpretacyjne wykładni oświadczeń woli zawarte w art. 65 k.c. odnoszą się zarówno do wszystkich kategorii czynności prawnych (§ 1), jak i wyłącznie do umów (§ 2 k.c.). Konsekwencją tego unormowania jest konieczność dokonania wykładni umów na trzech poziomach, tj. ustalenia dosłownego brzmienia umowy, ustalenia treści oświadczeń woli przy zastosowaniu reguł określonych w art. 65 § 1 k.c. oraz ustalenia sensu złożonych oświadczeń woli poprzez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy [vide np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2016 roku, I CSK 306/15, G. Prawna 2016, nr 9, s. 4]. Każde oświadczenie woli, niezależnie od formy, w jakiej zostało złożone, podlega wykładni sądowej. W orzecznictwie odstąpiono od koncepcji zacieśnienia wykładni tylko do niejasnych postanowień umowy (*clara non sunt interpretanda*). Artykuł 65 k.c. dotyczy oczywiście także oświadczeń woli w formie pisemnej, lecz wówczas podstawą interpretacji stają się w pierwszej kolejności reguły lingwistyczne, ale nie tylko, a więc także wtedy mają zastosowanie zasady wykładni wynikające z paragrafu drugiego tego przepisu. Przy zastosowaniu zawartych w nim reguł może się okazać, że wbrew brzmieniu konkretnego postanowienia umowy, wola stron jest inna. Artykuł 65 § 2 k.c. nakazuje bowiem przy interpretacji oświadczenia woli brać pod uwagę "okoliczności w których ono zostało złożone", a na tym tle raczej badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu. Przepis ten niewątpliwie pozwala sądom uwzględniać pozatekstowe okoliczności, w tym cel jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 roku, I CKN 815/97, OSNC 1999, Nr 2, poz. 38], na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron [vide wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 1975 roku, III CRN 160/75, OSPiKA 1977, Nr 1, poz. 6], ich status, przebieg negocjacji [vide wyrok Sądu Najwyższego z 3 września 1998 roku, I CKN 815/97, OSNC 1999, Nr 2, poz. 38]. W ramach badania celu umowy [vide uchwała Sądu Najwyższego z 11 września 1997 roku, III CZP 39/97, OSNC 1997, Nr 12, poz. 191], nie jest konieczne, aby był to cel uzgodniony przez strony, wystarcza - przez analogię do art. 491 § 2, art. 492 i art. 493 k.c. - cel zamierzony przez jedną stronę, który jest wiadomy drugiej [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1975 roku, III CRN 160/75, OSPiKA 1977, Nr 1, poz. 6].

Wykładnia umów w pierwszym rzędzie powinna uwzględniać rzeczywistą wolę stron zawierających umowę i taki sens wyraża art. 65 § 2 k.c. Wymaga to zbadania nie tylko konkretnego postanowienia umowy, ale analizy jej całości; innymi słowy wskazane jest przyjmowanie takiego sensu oświadczenia woli, które uwzględnia logikę całego tekstu (kontekst umowny). Poza tym, mogą mieć znaczenie dla stwierdzenia zgodnej woli stron, ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania, czyli tzw. kontekst sytuacyjny.

Wykładnia oświadczeń woli w świetle art. 65 § 1 i 2 k.c. oparta jest na tzw. metodzie kombinowanej, która w pierwszej fazie procesu wykładni nakazuje ustalać sens oświadczenia woli na podstawie rzeczywistego znaczenia nadawanego oświadczeniu przez obie strony (sens oświadczenia zgodny z rzeczywistą wolą stron). Jeśli jednak brak jest zgodnego rozumienia stron, odwołać należy się do metody obiektywnej, wedle której właściwy sens oświadczenia woli ustala się na podstawie przypisania normatywnego, czyli zgodnie z tym, jak adresat oświadczenia sens ten rozumiał i rozumieć powinien. Decydujący jest więc normatywny punkt widzenia odbiorcy oświadczenia, który z należytą starannością dokonuje wykładni zmierzającej do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli [vide uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 roku, III CZP 66/95, OSNC 1995, Nr 12, poz. 168].

W badanej sprawie sąd pierwszej instancji w pełni zastosował się do powyższych wytycznych. Wziął mianowicie pod uwagę, że strony nie rozumiały w ten sam sposób oferty, a tym samym decydujące znaczenie przyznał przypisaniu normatywnemu, więc temu znaczeniu oświadczenia woli powódki, które powinien nadać działający z należytą starannością odbiorca. W tym celu ustalił model należytej staranności działania prezesa zarządu przedsiębiorstwa deweloperskiego, faktycznego zarządzającego, zachowującego kompetencje faktyczne [a nie tylko prawne] do decydowania o treści umów. Następnie w oparciu o tak sporządzony model ustalił treść oświadczenia woli stron umowy, zasadnie wskazując, że tekst dokumentu, opis stolarki i przekroje okien, rozumiane przy uwzględnieniu powszechnie przyjętych reguł językowych o zasięgu środowiskowym osób zajmujących się realizacją inwestycji budowlanych jednoznacznie wskazuje na okna dwuszybowe. Sąd pierwszej instancji uwzględnił także w procesie

wykładni okoliczności towarzyszące zawarciu umowy. W konsekwencji prawidłowo uznał, że możliwe było ustalenie obiektywnego znaczenia oświadczenia woli w sposób odpowiadający twierdzeniom stron.

Konkludując, sąd pierwszej instancji trafnie przyjął, że zgodnie z umową łączącą strony powódka powinna dostarczyć i zamontować pozwanej okna dwuszybowe. Biorąc pod uwagę, że jest bezsporne, że strona powodowa powyższe zobowiązanie wykonała, okoliczność ta wyłącza istnienie wskazywanej przez pozwaną wady, co w rezultacie czyni bezskutecznym oświadczenie o obniżeniu na tej podstawie ceny. W konsekwencji sąd pierwszej instancji słusznie przyjął za zasadne powództwo o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie umowy, zgodnie z art. 354 § 1 k.c. w kwotach i terminach wynikających z wystawionych faktur.

Sąd odwoławczy wziął pod uwagę, że sąd pierwszej instancji niezależnie od tego wskazał, że pozwana spółka utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi, albowiem nie zbadala okien zgodnie z art. 563 k.c., a więc w czasie i sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju. Biorąc pod uwagę okoliczność, że przedmiot świadczenia stron nie był dotknięty wadą, z której istnienia powódka wywodziła swoje uprawnienia, w istocie czynienie rozważań w tym zakresie było zbędne. Tym niemniej dla wyczerpania zarzutów apelacyjnych wskazać trzeba, że nie doszło do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 563 k.c. w związku z art. 638 § 1 k.c.. Co do zasady zgodzić należy ze stanowiskiem pozwanej, że w przypadku umowy o dzieło lub umów o roboty budowlane obowiązek zbadania wykonanego dzieła lub obiektu aktualizuje się po stronie zamawiającego dopiero z chwilą jego odbioru. Pozwana jednak pomija fakt, że świadczenie powódki stanowiące przedmiot umowy z dnia 3 lipca 2017 roku miało charakter podzielny i strony w powyższej umowie przewidziały ich wykonywanie w częściach, o czym świadczy odwołanie się w § 2 umowy do ustalonego harmonogramu, zaś w § 4 ustalenie płatności na podstawie faktur za poszczególne etapie. Wprawdzie w umowie wprost nie przewidziano dokonywania odbiorów częściowych, jednak przy uwzględnieniu:

- podzielnego charakteru świadczenia stron;
- założenia, że dostawa i montaż stolarki nastąpi etapami;
- postanowienia, że płatności nastąpią na podstawie faktur wystawionych za poszczególne etapy robót,

uzasadniony jest wniosek, że zgodnym zamiarem stron było wykonywanie przez powódkę świadczenia w częściach i w konsekwencji dokonywania także odbiorów częściowych zamontowanej stolarki. Przemawia za tym także praktyka wykonywania przedmiotowej umowy polegająca na tym, że strony dokonywały po każdym etapie prac odbiorów częściowych, co wskazuje na zgodny zamiar stron w tym zakresie.

W konsekwencji słuszne jest stanowisko sądu pierwszej instancji, że pozwana powinna przy każdym z powyższych odbiorów częściowych zbadać dostarczone i zamontowane okna, co pozwoliłoby jej ustalić istnienie wady polegającej na braku umówionych właściwości stolarki okiennej. Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że przedstawiciel pozwanej podpisał protokoły odbioru robót z 10 sierpnia 2017 roku, 8 września 2017 roku, 15 września 2017 roku, co oznacza, że pozwana zbadala wówczas zamontowane okna i nie zawiadomiła powódki o istniejącej według niej wadzie. W zakresie okien, których dostawa i montaż została stwierdzana protokołami z 6 października 2017 roku, 10 listopada 2017 roku, 9 stycznia 2018 roku powódka zaniechała ich zbadania, gdyż nie uczestniczyła w odbiorze. W konsekwencji na podstawie art. 563 k.c. utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi.

Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę, że w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji pozwana podniosła zarzut, że dostarczone i zamontowane przez powódkę okna mogą być także dotknięte wadą w postaci niespełnienia przez nie wymaganego współczynnika ciepła. Sąd pierwszej instancji zasadnie pominął jednak powyższe twierdzenia i towarzyszące mu wnioski dowodowe z dwojakich powodów. Po pierwsze, twierdzenia pozwanej w tym zakresie były spóźnione w rozumieniu art. 207 § 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do 6 listopada 2019 roku. Po drugie, twierdzenia pozwanej o istnieniu tego rodzaju wady nie zostały skorelowane ze zdarzeniami prawnymi wymaganymi dla dochodzenia uprawnień z tytułu rękojmi za wady rzeczy, a tym samym nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

W ocenie sądu odwoławczego powyższe stanowisko sądu pierwszej instancji było w pełni prawidłowe.

Zaznaczyć trzeba, że wbrew zarzutom pozwanej nie można uznać, że twierdzenia o braku osiągnięcia przez dostarczone i zamontowane przez powódkę okna współczynnika przenikania ciepła $U_{w\&t;1,1}$ stanowi jedynie rozwinięcie wcześniej zgłaszanego przez pozwaną zarzutu dotyczącego zastosowanego systemu dwuszybowego zamiast trzyszybowego. Pozwana zarówno w toku korespondencji przedsądowej, jak i w odpowiedzi na pozew istnienie wad przedmiotu umowy wiązała wyłącznie z kwestią zastosowania pakietu dwuszybowego zamiast trzyszybowego [poza pęknięciem szyby w jednym oknie], natomiast nie twierdziła, że tak zamontowane okna dwuszybowe nie spełniają przewidzianych umową parametrów współczynnika przenikalności ciepła. Tym samym twierdzenia zgłoszone w toku procesu przez pozwaną dotyczące niespełniania przez okna powyższego współczynnika uznać trzeba za dotyczące istnienia innej wady niż wada polegająca na zamontowaniu okien o niewłaściwej ilości szyb. Sąd pierwszej instancji słusznie zauważył, że pozwana tych twierdzeń nie podniosła w czasie właściwym, albowiem nie zostały zawarte ani w sprzeciwie od nakazu zapłaty, ani w piśmie przygotowawczym, do którego złożenia strona pozwana została zobowiązana przez sąd. Dopiero na rozprawie w dniu 6 lutego 2020 roku strona pozwana rozszerzając wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego podniosła, że sporne okna mogą nie spełniać współczynnika przenikalności ciepłej. Te twierdzenia zostały rozwinięte na rozprawie w dniu 27 lutego 2020 roku, kiedy to w czasie przesłuchania strona pozwana wskazała, że wątpliwości dotyczące zachowania współczynnika przenikalności ciepłej opiera na treści oferty od innego dostawcy okien (karta 262), z której to ma wynikać, że współczynnik przenikania ciepła dla okien wykonanych w technologii R. (...) przy oznaczeniu 4-18- 4 jest równy 1,17 więc większy od 1,1, na który to umówiły się strony.

Odnosząc się do tego dokumentu, zauważyć należy po pierwsze, że oferta ta jest datowana na 26 lutego 2020 roku, a więc dotarła do pozwanej po rozprawie w dniu 6 lutego 2020 roku, kiedy po raz pierwszy pozwana sformułowała twierdzenia dotyczące niezachowania współczynnika przenikalności ciepłej. W konsekwencji nie można uznać, że to treść powyższej wyceny mogła uzasadniać podniesienie przez pozwaną zarzutów dotyczących niespełnienia wymaganych parametrów przez okna zamontowane przez powódkę. Po drugie, sąd pierwszej instancji trafnie zwrócił uwagę, że przedmiotowa oferta nie może stanowić źródła wiarygodnej informacji co do tego, że okna wykonane przez powódkę charakteryzują się większym niż 1,1 współczynnikiem przenikania ciepła. Ze złożonego na rozprawie 27 lutego 2020 roku wydruku wynika, że przedstawiona pozwanej oferta dotyczy okien z ramką 18 mm, a nie 16 mm, co miało miejsce w przypadku łączącej strony umowy. Co więcej, elementarne doświadczenie życiowe wskazuje, że okna oferowane przez różnych producentów mogą się różnić parametrami współczynnikiem przenikania ciepła. Z tych względów informacja tej treści nie może być asumptem do powzięcia wątpliwości co do należytego wykonania umowy przez powódkę. Sąd pierwszej instancji ma więc rację wskazując, że nic nie stało na przeszkodzie, aby twierdzenie tej treści zostało zgłoszone w sprzeciwie od nakazu zapłaty albo w piśmie procesowym z 19 grudnia 2019 roku, a zarazem pozwana nie uprawdopodobniła, że twierdzenie to zgłosiła w późniejszym czasie bez swojej winy. Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy słusznie wskazał, że uwzględnienie tego twierdzenia spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy, dlatego że nie było weryfikowane materiałem dowodowym dotychczas zgromadzonym i wymagałoby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Przebieg postępowania do chwili zgłoszenia tego twierdzenia nie wskazywał bowiem na konieczność przeprowadzenia dowodu tego rodzaju. Zgodzić się należy także ze stanowiskiem sądu pierwszej instancji, że nie występują żadne wyjątkowe okoliczności uzasadniające ustalanie w tym procesie, czy dostarczone okna charakteryzują się wymaganym współczynnikiem przenikalności ciepłej, albowiem pozwana może dochodzić ewentualnych roszczeń odszkodowawczych w odrębnym procesie. Z powyższych przyczyn sąd pierwszej instancji prawidłowo zastosował art. 207 § 6 k.p.c. w związku z art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Niezależnie od tego podkreślić trzeba, że Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że twierdzenie strony pozwanej dotyczące tego, czy okna charakteryzują się wymaganym współczynnikiem przenikalności ciepłej, nie są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd pierwszej instancji słusznie zauważył, że strona pozwana realizując uprawnienia z tytułu rękojmi w postaci złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny nie powołała się w istocie na istnienie powyższej wady przedmiotu świadczenia powódki. Zgodzić się należy ze stanowiskiem sądu pierwszej instancji, że oświadczenie o obniżeniu ceny ma charakter prawokształtujący i zmienia treść stosunku prawnego w zakresie ceny w odniesieniu do wskazanej w nim wady. Jak wskazano wyżej, pozwana domagała się obniżenia ceny z tej przyczyny, że dostarczono

okna dwuszybowe zamiast trzyszybowe, a nie z tej przyczyny, że dostarczono okna o większej przenikalności cieplnej, niż wymagana. W konsekwencji nie istnieje skutek materialnoprawny tak określonej ewentualnej wady okna. Dodać należy do tych rozważań, że pozwana w istocie nawet nie zawiadomiła powódki o istnieniu wady polegającej na niespełnieniu umówionego współczynnika ciepła, albowiem samo wyrażenie w toku procesu wątpliwości w tym zakresie nie jest tożsame ze zgłoszeniem przedmiotowej wady.

Konkludując, sąd pierwszej instancji zasadnie pominął twierdzenia pozwanej w powyższej kwestii oraz związane z nim wnioski dowodowe.

W konsekwencji za chybione uznać trzeba także zarzuty skarżącej dotyczące naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie zawnioskowanego przez pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie budownictwa ogólnego - stolarki budowlanej. Pozwana uzasadniając ten zarzut powołała się na to, że w sprawie występują mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych, a mianowicie zachodzi konieczność ustalenia:

a) co oznacza zawarte w ofercie nr (...) z dnia 03.07.2017 roku w opisie stolarki sformułowanie „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_g=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_g=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ ” oraz naniesiony zapis „(...) szara/4” na rysunkach stanowiących rzut okna, które stanowiły załącznik do łączącej strony umowy,

b) czy wyżej wymienione sformułowania i zapisy w kontekście wszystkich pozostałych okoliczności i dokumentów wskazujących na system trzyszybowy (w tym w szczególności: projektu budowlanego, informacji zawartej na stronie powódki, wizualizacjach trzyszybowego okna oraz rysunku w przekroju okna trzyszybowego zawartych w ofercie) uznać można za jednoznaczne wskazanie na wybór systemu dwuszybowego, a nie trzyszybowego na gruncie zwyczajów dotyczących przyjmowanego w procesie budowlanym sposobu sporządzania dokumentacji,

c) czy zamontowane okna dwuszybowe spełniają wymóg współczynnika przenikalności ciepła $U_w < 1,1$,

d) wartości dostarczonych łącznie 160 sztuk okien z PCV w lokalach mieszkaniowych (w tym 108 sztuk w budynku nr (...) sztuk okien w budynku nr (...) na osiedlu (...)) na podstawie umowy z zastosowaniem okien dwuszybowych zamiast zamówionych okien trzyszybowych, z uwzględnieniem art. 560 § 3 k.c., zgodnie z którym obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady.

Odnosząc się do dwóch pierwszych okoliczności wskazać należy, że sama pozwana w czasie rozprawy apelacyjnej przyznała, że rozumienie zawartego w ofercie nr (...) z dnia 03.07.2017 roku w opisie stolarki sformułowanie „stolarka szklona szybą niskoemisyjną (...) $U_g=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, 33.1/16c.r/4 $U_g=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ ” oraz naniesiony zapis „(...) szara/4” na rysunkach stanowiących rzut okna, które stanowiły załącznik do łączącej strony umowy w świetle powszechnie dostępnej informacji oznacza okna dwuszybowe, a tym samym prowadzenie w tym zakresie dowodu z opinii biegłego jest zbędne, gdyż dotyczy okoliczności niespornej pomiędzy stronami. Z kolei wykładnia postanowień umowy nie wymaga odwołania się do wiedzy specjalistycznej, albowiem wystarczające było oparcie się w tym zakresie na treści dokumentów oraz zeznań świadków i ich analiza przy zastosowaniu reguł wykładni wynikających z art. 65 k.c. , co jest rolą sądu, a nie biegłego. Z kolei wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, czy zamontowane okna dwuszybowe spełniają wymóg współczynnika przenikalności ciepła $U_w < 1,1$ podlegał pominięciu jako spóźniony -podobnie jak związane z nim twierdzenie dotyczące powyższej ewentualnej wady okien. W konsekwencji zaś przyjęcia, że przedmiot umowy nie jest dotknięty wadami stanowiącymi podstawę skorzystania przez pozwaną z uprawnienia do obniżenia wynagrodzenia zbędne było także prowadzenie postępowania dowodowego dotyczące wpływu tych wad na wartość wykonanego dzieła, co miało być przedmiotem dowodu z opinii dowodu wskazanej w zarzutach apelacyjnych.

Z powyższych przyczyn pominięcie dowodu z opinii biegłego było w pełni zasadne, gdyż dotyczyło okoliczności nie wymagających dowodu lub nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy albo wynikających ze spóźnionych twierdzeń stron.

Biorąc pod uwagę, że sąd odwoławczy nie stwierdził z urzędu innych naruszeń prawa materialnego ani uchybień przepisów postępowania prowadzących do nieważności postępowania, apelacja pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu. Z tego względu na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w punkcie pierwszym sentencji.

O kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przyjmując, że powód jako przegrywający sprawę w całości powinna zwrócić pozwanej całość poniesionych przez nią kosztów procesu obejmujących wyłącznie wynagrodzenie adwokackie w wysokości 4050 złotych ustalonego na podstawie § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. Z tego względu orzeczono jak w punkcie drugim sentencji.

Artur Kowalewski Tomasz Sobieraj Ryszard Iwankiewicz